

Undersøkinga om barn si fritid 2024

Dokumentasjonsnotat

Håvard Bergesen Dalen, Ingrid Haugland, June Solås, Sara Grimstad og Clara Bergene

TALL

SOM FORTELLER

NOTATER / DOCUMENTS

2025/1

I denne serien blir det publisert dokumentasjon, metodebeskrivingar, modellbeskrivingar og standardar.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 17. januar 2025

ISBN 978-82-587-1083-4 (elektronisk)

ISSN 2535-7271 (elektronisk)

Standardteikn i tabellar	Symbol
Ikkje mogleg å oppgi tal Tal finst ikkje på dette tidspunktet fordi kategorien ikkje var i bruk då tala vart samla inn.	.
Talgrunnlag manglar Tal er ikkje komme inn i databasane våre eller er for usikre til å bli publiserte.	..
Blir ikkje vist av konfidensialitetsomsyn Tal blir ikkje publiserte for å unngå å identifisera personar eller verksemder.	:
Desimalteikn	,

Forord

Dette notatet inneheld Statistisk sentralbyrå (SSB) sin metodiske dokumentasjon av undersøkinga om barn si fritid. Undersøkinga blei gjennomført i april 2024.

I Statistisk sentralbyrå har seksjon for inntekts- og levekårsstatistikk hatt fagansvaret for undersøkinga. Datainnsamlinga er utført av seksjon for personundersøkingar.

Ved seksjon for inntekts- og levekårsstatistikk har Ingrid Haugland og Håvard Bergesen Dalen leia arbeidet. Språkkontroll og korrekturlesing er gjennomført av June Solås frå same seksjon. Ved seksjon for personundersøkingar har Sara Grimstad og Clara Bergene leia arbeidet med datainnsamlinga. Jan Haslund har programmert spørjeskjemaet og tilrettelagd datamaterialet for analyse. Anne Abelsæth har trekt og tilrettelagd utvalet. Anne Vedø ved seksjon for metodar har berekna vektorer for datamaterialet. Dag Gravem, Nina Berg og Kari-Anne Lund, også ved seksjon for metodar, var med i utforminga av spørjeskjemaet og gjennomførte brukartestar.

Seksjon for operasjonell forretningsstøtte har stått for utsendinga av informasjonsmateriell til respondentane og seksjon for brukarkontakt har, saman med seksjon for personundersøkingar, handtert førespurnadar frå respondentane undervegs i datainnsamlinga.

Statistisk sentralbyrå, 10. desember 2024

Ann-Kristin Brændvang

Innhald

Forord	3
1. Bakgrunn og formål	5
2. Nøkkeltal	6
3. Utval	7
4. Brukartesting av spørsmål	8
4.1. Hovudfunna frå brukartestane:	8
4.2. Tiltak i spørjeskjemaet:.....	9
5. Gjennomføring av undersøkinga	10
5.1. Planlegging og brukarkontakt	10
5.2. Datainnsamling.....	10
5.3. Feltperioden.....	10
6. Datakvalitet	12
6.1. Dekningsfeil.....	12
6.2. Utvalsskeivskap	12
6.3. Fråfallsskeivskap.....	12
6.4. Fråfall	13
6.5. Korrigering av fråfall (veking)	14
6.6. Utvalsusikkerheit.....	15
6.7. Sammenligning av andeler	17
7. Innsamlings- og behandlingsfeil	18
7.1. Innsamlingsfeil.....	18
7.2. Behandlingsfeil	18
8. Tilrettelegging av data	19
8.1. Kontrollar og feilrettingar.....	19
8.2. Registerkoplingar	19
9. Dokumentasjon av datafiler og publisering	22
9.1. Omkodingar	22
9.2. Publiseringar på ssb.no	23
10. Utlevering av data	24
10.1.Sikt.....	24
Vedlegg A: Utsendingstekstar	25
Vedlegg B: SMS-tekstar	29
Vedlegg C: Spørjeskjema	31

1. Bakgrunn og formål

Statistisk sentralbyrå har lang tradisjon for å gjennomføre levekårsundersøkingar, og dei første undersøkingane går tilbake til 1973. Dei ordinære, gjentakande levekårsundersøkingane samlar i hovudsak inn data frå personar som er 16 år og eldre. Tidlegare har det vorte gjennomført enkeltstående levekårsundersøkingar retta mot barn og unge (i 1997, 2001, 2007, 2013 og 2020). Det er eit behov for gjentakande undersøkingar til og om barn og unge, og det er mot denne bakgrunnen at undersøkinga om barn si fritid er vorte til. Frå og med 2024 blir undersøkinga gjennomført fast kvart 3 år.

Målet med undersøkinga er å kartlegge barn sin fysiske aktivitet i fritida. Dette inkluderer trening og deltaking i idrett, leik, og friluftsliv. Undersøkinga skal (1) skaffa indikatorinformasjon om omfanget av fysisk aktivitet, trening og friluftslivsdeltaking, (2) korleis dette utviklar seg over tid, og (3) korleis det fordeler seg blant barn og unge i befolkninga. I tillegg til tema fysisk aktivitet, idrett, leik og friluftsliv, er det stilt spørsmål om sosiale relasjonar og livskvalitet, skjermbruk og livet heime. Undersøkinga består også av eit sett av spørsmål til føresette: om helsetilstanden til barna, om føresette sine egne fysiske aktivitetsvanar, og i kva grad dei er involvert i barna sin idrettskvardag.

Utvalet omfattar 7 500 tilfeldig trekte barn i alderen 6-15 år. Av desse svarte 3 263 på undersøkinga. Det gir ein svarprosent på 44.

Til undersøkinga blir det kopla på registerbasert data om barnet og husstanden til barnet. Dette inkluderer opplysningar frå befolkningsregisteret, og informasjon om inntekt, arbeid, trygder, stønader og helse frå Skatteetaten og Nav. I tillegg nyttast informasjon frå kartverket og matrikkelen knytt til bustad.

Statistikk frå denne undersøkinga er publisert på [SSB sine nettsider](#). Det blir også sendt ei anonymisert fil til [Sikt](#) som kan nyttast av forskarar og studentar.

2. Nøkkeltal

Undersøkinga om barn si fritid 2024 blei gjennomført som ei sjølvadministrert webundersøking. Tabell 1.1 viser nøkkeltala for undersøkinga. Nettoutvalet inneheld personar som har svart på alle bolkane i skjemaet, altså til og med spørsmålet Friluft_vsh1 i spørjeskjemaet, noko som svarer til nesten heile undersøkinga. Sjå vedlegg C for spørjeskjemaet. Partielt fråfall syner personar som påbegynte undersøkinga, men avbraut før dette spørsmålet blei svart på.

Tabell 2.1 Nøkkeltal for undersøkinga om barn si fritid 2024

	Antal	Prosent
Utval	7 500	
Avgangar	23	
Bruttoutval	7 477	100
Påbegynte	686	9,2
Fråfall	3 528	47,2
Nettoutval	3 263	43,6
Innsamlingsmetode	Sjølvadministrert webskjema	
Feltperiode	15. april-1. mai 2024	
Intervjutid1	Gjennomsnitt: 13 minutt, median: 11 minutt	

Kjelde: Undersøkinga om barn si fritid 2024, Statistisk sentralbyrå

1 Intervjutid gjeld for dei som har påbegynt og fullført skjemaet same dag, og tidsbruk under fire og over tretti minutt er ikkje med.

3. Utval

Til undersøkinga blei det trekt eit landsrepresentativt utval på 7 500 barn i alderen 6 til 15 år som var busette i Noreg. Trekkgrunnlaget var 645 043 personar. Utvalet er trekt frå Folkeregisteret. For å få eit mest mogleg oppdatert utval, er det trekt så nært opptil intervjustart som praktisk mogleg. Utvalet blei trekt i mars. Alderen til personane i utvalet er berekna per 31. desember 2023, slik at vi berre skulle få med oss barn i skulealder i undersøkinga.

Vi kopla på informasjon om barna sine føresette for å kunne sende dei informasjon om undersøkinga. Vi hadde fleire kriterium for kva føresett vi skulle sende informasjonen til. Det første kriteriet var å velje den føresette med same bustadadresse og familienummer som barnet i Folkeregisteret. Viss barnet hadde same bustadadresse som begge føresette, valde vi den eldste personen i husstanden. I tillegg sjekka om denne personen var mor eller far til barnet, og viss den var det, valde vi denne. Viss personen ikkje var det, sjekka vi om ein annan på bustadadressa var det. Viss heller ikkje den andre personen var mor eller far til barnet, valde vi den eldste referansepersonen på bustadadressa. Barn som ikkje hadde nokre slike personar på bustadadressa si, blei satt til avgang. Det var 23 personar.

Barna sine føresette blei kopla mot Kontakt- og reservasjonsregisteret (KRR)¹ for å få tak i mobilnummeret og e-postadressa deira.

¹ Kontakt- og reservasjonsregisteret (KRR) er eit register over kontaktinformasjonen og reservasjonen til innbyggjarane, og er ei fellesløyning som alle offentlege verksemder skal bruke i tenesteutviklinga si. Det er Digitaliseringsdirektoratet som er behandlingsansvarleg for kontaktopplysingane i KRR.

4. Brukartesting av spørsmål

Undersøkinga om barn si fritid blei sist gjennomført i 2020. For å sikre at undersøkinga skulle bli best mogleg, blei spørjeskjemaet brukartesta vinteren 2023/2024. Spørjeskjemaet inneheld tre delar: spørsmål om idrett, spørsmål om friluftsliv og ein modul for føresette med spørsmål om blant anna medlemskap i foreiningar og idrettslag. Du kan sjå heile spørjeskjemaet i vedlegg C.

Hovudmålsetjinga med brukartestane var å teste spørsmål om deltaking i fritidsaktivitetar. Utvalet består av barn i alderen 6–15 år, og ei målsetjing var å utvikle spørsmål som barna skulle klare å svare på sjølv. For at skjemaet skulle vere mest mogleg relevant for alle, var det skilnad mellom spørsmåla som blei stilt til dei yngste respondentane mellom 6 og 11 år og til dei eldste mellom 12 og 15 år.

Ein iterativ testserie i form av kognitive intervju og brukarvennlegheitstestar blei satt i verk, der erfaringar frå ein runde med testar blei brukt som grunnlag for revisjonar før neste runde med testing og så vidare. Dei aller fleste testane blei gjennomført som online-intervju gjennom Teams og med skjermdeling. Barna delte skjerm med moderatorane slik at vi som modererte testane kunne følge med på kva som gjekk føre seg på skjermen til barnet samstundes som vi lytta til samtalen mellom barnet og føresette når dei svarte på spørjeskjemaet. Moderator stilte oppfølgingsspørsmål undervegs der det oppstod behov for det.

Sidan brukartestane blei gjennomført med barn heilt ned i 5–6-årsalderen, var vi merksame på maktforholdet mellom den vaksne som leia testane, og barna som deltok. I testane var moderatorane spesielt merksame på risikoen for å påverke barna til å svare på ein bestemt måte for å gjere moderator nøgd. I testane med dei yngste barna var føresette gjerne til stades, både for å hjelpa med teknisk støtte, men òg rettleie eige barn når det var nødvendig. Også her merka vi at det asymmetriske maktforholdet mellom føresette og barn kunne påverke svara. Dette kunne skje ved at barna sa seg einige utsegna til dei føresette, eller at dei føresette korrigererte svara til barna så de ikkje berre blei korrekt, men kanskje også meir sosialt ønskelege.

Testrespondentane blei rekruttert via nettverket med utgangspunkt i tilsette i SSB. Totalt deltok 19 barn og unge i brukartestane. Av dei var 9 jenter og 10 gutar, og 11 barn var i alderen 5–11 år medan 8 var 12–15 år gamle.

4.1. Hovudfunna frå brukartestane:

- Respondentane syntest det var vanskeleg å svare ja/nei på spørsmål om dei hadde drive med ein spesifikk aktivitet, sjølv om respondentane fekk moglegheit til å presisere hyppigheit på aktiviteten i oppfølgingsspørsmåla.
- Ein har observert at barnerespondentar har ein forsterka «ja-seiing». Dette kan skyldast at det er demotiverande for respondentane å svare nei på mange spørsmål på rad, særleg for barn som ikkje driv med idrett eller friluftaktivitetar og derfor kan oppleve skjema som lite relevant.
- Automatisk navigasjon i skjemaet fungerer dårlegare kognitivt enn at respondenten sjølv må trykke på ein «neste»-knapp for å gå vidare til neste spørsmål.
- Respondentane hadde utfordringar med å tolke vage eller samansette omgrep som «fritidsklubb», «allidrett» eller «husarbeid».
- Det var utfordrande for respondentane å forhalda seg til referanseperiodar som «sist veke» eller «siste veka». Vi observerte òg at det var krevjande å lage eit gjennomsnitt over regelmessigheit for aktivitetar som ikkje var så regelmessige.
- Etter brukartestane så ein eit behov for eit tydeleg aldersskilje, der det var nokre spørsmål som ikkje var relevante for dei eldste barna og omvendt.

- Nokre av spørsmåla kan føre til overlapp i rapportering av aktivitetar, som for eksempel spørsmål om styrketrening. Styrketrening inngår også som aktivitet i treninga i andre idrettar og aktivitetar.
- Barna i brukartestane evna ikkje alltid å generalisere frå eksempla som blei gitt i spørsmåla.

4.2. Tiltak i spørjeskjemaet:

- Ja/nei spørsmål blei ikkje brukt om enkeltidrettar. Ein spurde heller «Kva slags sport eller idrett går du på?» og respondenten kunne velje fleire frå ei liste. Dersom idretten barnet dreiv med ikkje var på lista, kunne dei skrive inn idretten/sporten i eit tekstfelt.
- Automatisk navigasjon blei ikkje brukt i skjema, og respondentane måtte sjølv trykke på neste for å komme vidare
- Vi la til forklaring på kva som blei rekna som «den siste veka». For eksempel «Tenk på den siste veka, altså dei 7 siste dagane.»
- Vi avgrensa bruken av abstrakte omgrep så mykje som mogleg.
- Vi tilpassa skjema til dei yngste som deltok i undersøkinga (6- til 11 åringar) og dei eldste (12- til 15 åringar). For eksempel blei nokre av spørsmåla ikkje stilt til dei yngste respondentane.

I tillegg til at det blei gjort tiltak for barna i skjema, blei nokre spørsmål også testa på føresette fordi dei skulle svare på den første delen av undersøkinga. Desse spørsmåla var i utgangspunktet lagt opp som påstandsspørsmål. Frå spørjeskjemametodikk-litteraturen veit vi at rangeringss spørsmål og påstandsspørsmål kan vere noko av det kognitivt vanskelegaste å svare på for respondentar. I brukartestane undersøkte vi kva metode som høver best for at føresette best mogleg kan svare på spørsmål om kva som hindrar barn frå å delta i aktivitetar. Vi kom ikkje fram til ein konklusjon om korleis ein best stiller spørsmål knytt aktivitetsbarrierar etter brukartestane. Derfor gjennomførte vi eit eksperiment der halvparten av dei føresette fekk påstandsspørsmål, og den andre halvparten fekk fleirvalsspørsmål. På denne måten kan ein lære meir om skilnadar i datagrunnlaget ved å ha fleirvalsspørsmål eller påstandsspørsmål. Resultata frå eksperimentet blir dokumentert i ein eigen rapport eller vitskapeleg artikkel.

For å redusere oppgåvebyrda mest mogleg for respondentane, komplementerer vi informasjonen frå spørjeskjemaet med informasjon frå register. Variablane frå register er dokumenterte i kapittel 8.2.

5. Gjennomføring av undersøkinga

5.1. Planlegging og brukarkontakt

I produksjon av nasjonal statistikk og data til forskning er det viktig å ha kontakt med brukarar av statistikken. I samband med utforminga av spørjeskjema starta vi hausten 2023 med å bygge skjemaet med utgangspunkt i undersøkinga frå 2020. Når utkast til nytt skjema var klart ble dette sendt til interessentar (direktorat, departement, høgskular og universitet, andre forskarar og institutt) per e-post. Interessentane gav tilbakemeldingar på innhaldet i undersøkinga, noko som vart teke med i den vidare behandlinga av skjemaet. Det første utkastet av skjemaet var klart hausten 2023. Deretter gjekk skjemaet vidare til brukartestinga, som er beskrive i førre kapittel. Ferdig utkast av skjemaet var klart våren 2024.

5.2. Datainnsamling

Undersøkinga om barn si fritid blei gjennomført ved bruk av eit sjølvadministrert webskjema. Fordelen med ei webundersøking er at ein kan nå mange respondentar til ein relativt låg kostnad. Datainnsamlingsperioden kan i tillegg avgrensast til eit relativt kort tidsrom fordi dei fleste vel å svare rett etter at vi har sendt oppmodingar om svar.

Ved oppstart av undersøkinga blei det sendt ut informasjonsbrev om undersøkinga og SMS til føresette for alle som var trekte ut. Sjå vedlegg A og B for utsendingstekstar. Informasjonsbrev og påminningar blei sendt via Altinn og på SMS til respondentane sine føresette for å sikre dei føresette sitt samtykke til deltaking. Formålet med informasjonsbrevet er å sørge for at både dei føresette og barnet blir orienterte om temaet for undersøkinga, gjennomføring og personvern i forkant av intervjuet, og at dei får opplysingar om korleis dei skal delta. Dei som vi ikkje hadde e-postadressa til i Kontakt- og reservasjonsregisteret (KRR), fekk brev i posten. Det var 102 personar.

I informasjonsbrevet og i skjemaet bad vi om at ein føresett skulle svare på første del av undersøkinga. For barn som var 6–11 år bad vi om at ein føresett skulle hjelpe til når barnet skulle svare på resten av spørsmåla, og for barn som var 12–15 år bad vi om at den føresette skulle vere i nærleiken for å hjelpe ved behov. Skjemaet starta altså med spørsmål til føresette om blant anna hindringar for barnet si deltaking i organisert idrett og den føresette si eiga deltaking i idrett. Når denne delen av skjemaet var svart på, starta delen som barnet skulle svare på sjølv. Da var det ikkje mogleg å komme tilbake til spørsmåla den føresette hadde svart på. Sjå vedlegg C for spørjeskjemaet.

Spørjeskjemaet blei programmert slik at det automatisk blei tilpassa ulike skjermstørrelsar. Det var to layoutar der den eine blei tilpassa små einingar, som mobiltelefonar, og den andre store einingar, som nettbrett eller datamaskin. Det var 78 prosent som svarte på liten skjerm og 22 prosent som svarte på stor skjerm.

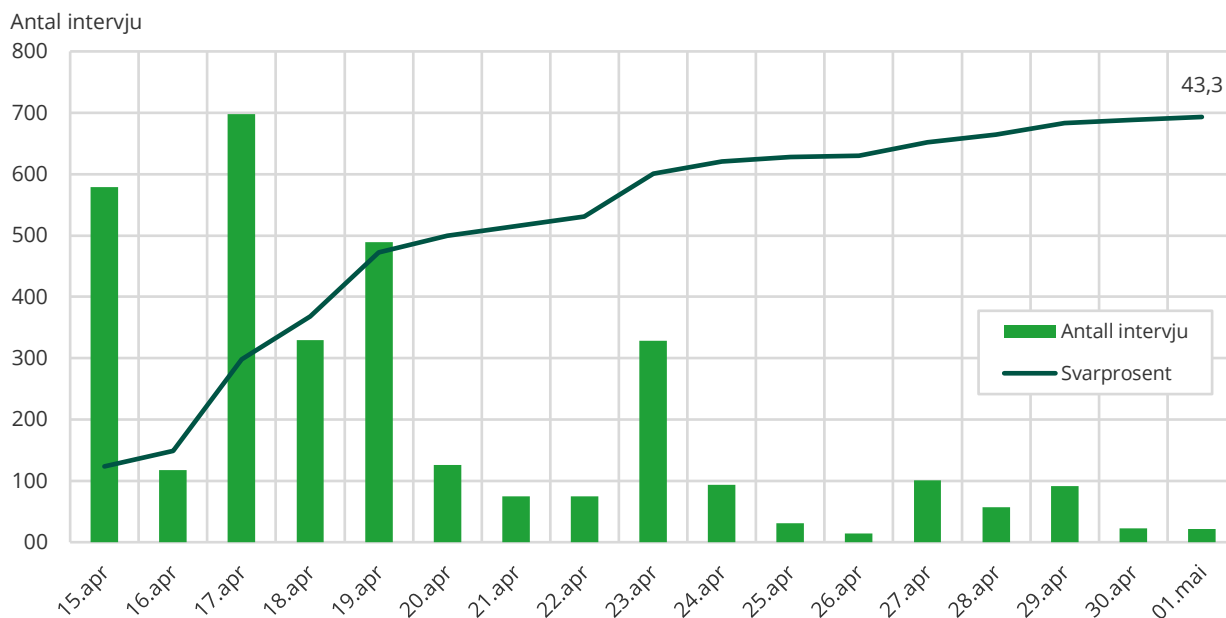
5.3. Feltperioden

Feltperioden for undersøkinga varte i to veker og tre dagar, frå 15. april til 1. mai 2024. Datainnsamlinga starta samtidig for alle respondentane. Alle fekk invitasjon til å delta 15. april og deretter påminningar undervegs om dei ikkje hadde svart på undersøkinga. For respondentane som fekk invitasjonsbrev per post, blei breva sendt ut 10. april. Deretter fekk dei første SMS 15. april.

Figur 5.1 viser antal intervju per dag og utvikling i svarprosent gjennom feltperioden. Hovudandelen av intervju blei gjennomført dei første dagane etter hovudutsendinga 15. april. Vi fekk flest intervju etter at vi sendte den første påminninga. Det heng sannsynlegvis saman med tidspunktet på døgnet for utsendinga.

Hovudutsendinga blei sendt kl. 10:00 om formiddagen, mens den første påminninga blei sendt på ettermiddagen rundt kl. 17:30. Det er større sannsyn for at den føresette som får informasjonen er saman med barnet sitt om ettermiddagen, noko som gav utslag i svarinngangen. Utsendingstidspunkt er altså viktig for å få intervju når det er den føresette til barnet som får lenke til undersøkinga. Vidare er det også ganske god effekt av dei andre påminningane som blei sendt. For eksempel ser vi at svarinngangen økte særleg 23. april. Den 29. april sendte vi ei siste påminning på SMS til dei som hadde påbegynt skjemaet, men ikkje fullført, som eit tiltak for å få fleire svar. Figur 5.1 viser at det også gav ein effekt.

Figur 5.1 Antall intervju per dag og utvikling i svarprosent

Kjelde: Undersøkinga om barn si fritid 2024, Statistisk sentralbyrå

Tabell 5.1 viser kva datoar vi sendte ut invitasjonsbrev og påminningar. Påminning 1 og 2 bestod av både brev i Altinn og SMS til dei som kunne få begge delar. Påminning 3 og 4 bestod av høvesvis berre SMS og berre brev i Altinn. For dei som hadde påbegynt webskjemaet, men ikkje fullført, sendte vi ut eigne påminningar. For respondentane som fekk invitasjonsbrev per post, blei breva sendt ut 10. april og deretter fekk dei første SMS 15. april. Det var 102 respondentar som fekk invitasjonsbrev per post.

Tabell 5.1 Dato og tidspunkt for utsendingar

Utsending	Dato	Tidspunkt
Hovudutsending (Altinn og SMS)	15. april	Ca. 10:00
Påminning 1 (Altinn og SMS)	17. april	Ca. 17:30
Påminning 2 (Altinn og SMS)	19. april	Ca. 16:00
Påminning 3 (SMS)	23. april	Ca. 17:30
Påminning 4 (Altinn)	27. april	Ca. 10:00
Påbegynte 1 (Altinn og SMS)	17. april	Ca. 17:00
Påbegynte 2 (Altinn)	23. april	Ca. 17:00
Påbegynte 3 (SMS)	29. april	Ca. 17:30

Kjelde: Undersøkinga om barn si fritid 2024, Statistisk sentralbyrå

6. Datakvalitet

I ei utvalsundersøking blir kvaliteten på dataa som blir samla inn bestemd av ei rekke forhold. Vi skal her sjå nærmare på nokre forhold som kan ha betydning for kvaliteten.

6.1. Dekningsfeil

Målpopulasjonen i denne undersøkinga er barn i den norske befolkninga i alderen 6–15 år. Dekningsfeil vil seie at nokre personar feilaktig har komme med i populasjonen eller at nokon som skulle ha vore med, ikkje har komme med. Kvaliteten på trekkekjelda for denne undersøkinga, altså Folkeregisteret, er så god at dekningsfeil ikkje blir rekna for å vere eit reelt problem.

Av dei 7 500 personane som utgjorde utvalet i undersøkinga, blei 23 koda som avgang. Dei blei koda som avgang fordi dei ikkje hadde nokre vaksne personar på same bustadadresse. Dermed hadde vi ikkje nokre føresette å kontakte for å informere om undersøkinga.

6.2. Utvalsskeivskap

Utvalsskeivskap inneber at fordelinga av eit bestemt kjenneteikn er annleis blant dei som er trekte ut til undersøkinga enn ho er for populasjonen. Slik utvalsskeivskap kan oppstå i utvalstrekkinga kor tilfelle kan føre til at enkelte kjenneteikn, som for eksempel alder, utdanning og bustad, er ulikt fordelt i utvalet og i populasjonen. Denne skeivskapen skyldast tilfelle i trekkinga. Dersom det er slik at nokre grupper er underrepresentert i utvalet, vil de veie for lite i dei samla resultatata. Det vil igjen bety at det vi har av data etter enda undersøking ikkje representerer eit tverrsnitt av den norske befolkninga. For å forhindre utvalsskeivskap blir det kontrollert for utvalsskeivskap når det gjeld kjønn, alder og fylke under trekkrutinen, og vi kan derfor sjå vekk i frå utvalsskeivskap for desse kjenneteikna i denne undersøkinga.

6.3. Fråfallsskeivskap

Antalet personar vi står igjen med etter at avgangar er fjerna, blir kalla bruttoutval. Bruttoutvalet er det utvalet vi faktisk forsøker å intervju. Antalet personar vi oppnår intervju med, blir kalla nettoutval. Differansen mellom netto- og bruttoutvalet blir kalla fråfall. Fråfall er ei kjelde til skeivskap i ei utvalsundersøking. Fråfallet er dei personane som vi av ulike grunnar ikkje får intervju, og det kan skyldast at vi ikkje får kontakt med dei, at dei ikkje ønsker å delta eller ikkje har anledning.

Når fordelinga mellom brutto- og nettoutvalet for eit bestemt kjenneteikn er annleis blant dei som svarte enn blant dei som blei forsøkt intervju, kan det føre til skeivskap. Det inneber at nettoutvalet ikkje er statistisk representativt for målgruppa. Skeivskap i forhold til eitt kjenneteikn medfører ikkje nødvendigvis at nettoutvalet er skeivt i forhold til andre kjenneteikn. På den andre sida gir godt samsvar mellom fordelingane i nettoutvalet og bruttoutvalet for eitt eller fleire kjenneteikn ingen garanti for at utvalet ikkje er skeivt på andre kjenneteikn.

I vurderinga av skeivskap bør ein knyte større merksemd til skeivskap som skyldast fråfall enn til andre former for skeivskap. Dette skyldast at dei personane som deltar kan skilje seg systematisk frå de som ikkje deltar. I tabell 6.1 undersøker vi om det er skeivskap grunna fråfall for kjenneteikna kjønn, alder og landsdel for barna og utdanningsnivået til den av dei føresette som har høgast fullført utdanningsnivå. Det gjer vi ved å samanlikne fordelingane i bruttoutvalet med fordelingane i nettoutvalet. Er det store avvik mellom netto- og bruttoutvalet, kan det vere fråfallsskeivskap. Med betydeleg avvik meiner vi her ≥ 1 prosentpoeng.

Tabell 6.1 Bruttoutval, nettoutval og differanse netto-brutto fordelt på kjønn, alder, fylke og utdanningsnivået til føresette. Prosent

	Bruttoutval	Nettoutval	Differanse netto-brutto
Kjønn			
Gutar	50,8	51,2	0,4
Jenter	49,2	48,8	-0,4
Alder			
6–11 år	58,3	60,5	2,2
12–15 år	41,7	39,5	-2,2
Fylke			
Akerhus	14,4	15,4	0,9
Oslo	11,1	10,9	-0,1
Vestland	12,6	12,2	-0,4
Rogaland	10,6	10,7	0,1
Trøndelag	8,3	8,2	-0,1
Innlandet	6,1	5,6	-0,5
Agder	6,4	6,5	0,1
Østfold	5,6	5,7	0,1
Møre og Romsdal	4,9	5,0	0,1
Buskerud	4,8	4,3	-0,6
Vestfold og Telemark ¹	7,5	7,5	0,0
Nordland	3,9	4,0	0,1
Troms og Finnmark ²	3,8	3,9	0,1
Utdanningsnivået til føresette			
Grunnskole eller lågare	11,1	9,3	-1,8
Vidaregåande	24,9	22,1	-2,7
Universitet- og høgskoleutdanning	59,7	64,7	5,0
Ikkje oppgitt	4,4	3,9	-0,5
Antal personar	7 477	3 263	

1 Dei to fylka Vestfold og Telemark er slått saman i tabellen.

2 Dei to fylka Troms og Finnmark er slått saman i tabellen.

Kjelde: Undersøkinga om barn si fritid 2024, Statistisk sentralbyrå

Vi finn dei største avvika mellom brutto- og nettoutvalet for kjenneteikna alder og det høgaste fullførte utdanningsnivået til føresette. Når det gjeld alder, er gruppa 12–15 år underrepresentert i nettoutvalet i forhold til bruttoutvalet med omtrent 2 prosentpoeng, og aldersgruppa 6–11 år tilsvarande overrepresentert. For kjenneteiknet utdanningsnivået til føresette, er barn med føresette med utdanning på høgskole- eller universitetsnivå overrepresentert og barn med føresette med utdanning på vidaregåande- eller grunnskolenivå underrepresentert. For fylke og kjønn er skilnadane små.

Skilnadane mellom brutto- og nettoutvalet ser ikkje ut til å vere kritiske for kor representativt utvalet er, men ved utarbeiding av statistikk og analyser er det anbefalt å bruke fråfallsvektar for å korrigere for fråfallsskeivskap (sjå kapittel 6.5).

6.4. Fråfall

Vi vil aldri kunne få svar frå alle som er trekte ut til ei undersøkinga. Det vil alltid vere personar som av ulike årsaker ikkje kan eller vil delta. Tabell 6.2 gir ei oversikt over svarprosent, andel påbegynte og andel fråfall i undersøkinga fordelt etter kjenneteikna kjønn, alder, landsdel og utdanningsnivået til føresette. Påbegynt er personar som har svart på minst eitt spørsmål, men som avbraut før Friluft_vsh1 i spørjeskjemaet. Fråfall inkluderer personar vi ikkje kjem i kontakt med i løpet av datainnsamlingsperioden, dei som ikkje ønsker å delta eller er forhindra frå å delta. Det inkluderer også dei som har logga inn i skjemaet, men ikkje svart på nokre spørsmål. Ettersom undersøkinga er ei webundersøking, veit vi ikkje så mykje om kvifor nokon ikkje har svart. Det er få personar som har nytta seg av SSB si svarteneste for å informere om at dei ikkje ønskte å delta i undersøkinga eller at dei vart forhindra frå å delta. Andelen påbegynte er høgare enn i andre undersøkingar. Det kan ha samanheng med at spørjeskjemaet er delt i to, med ein del som dei føresette skal svare på og ein

del som barna skal svare på. Det krev at barn og føresette er i nærleiken av kvarandre når dei skal svare.

Tabell 6.2 Svarprosent, påbegynte fråfall fordelt på kjønn, alder, fylke og utdanningsnivået til føresette. Prosent

	Intervju	Påbegynt	Fråfall	Antal
I alt	43,6	9,2	47,2	7 477
Kjønn	44,0	9,0	47,0	3 797
Gutar	43,3	9,4	47,4	3 680
Jenter				
Alder	45,3	9,4	45,3	4 360
6–11 år	41,4	8,9	49,8	3 117
12–15 år				
Fylke				
Akerhus	46,4	9,1	44,5	1 079
Oslo	43,1	9,8	47,1	828
Vestland	42,3	9,2	48,5	944
Rogaland	44,2	10,9	44,9	791
Trøndelag	43,2	7,4	49,4	622
Innlandet	40,0	8,6	51,4	455
Agder	44,7	8,6	46,8	477
Østfold	44,7	6,0	49,3	416
Møre og Romsdal	44,4	8,5	47,1	365
Buskerud	38,4	10,5	51,1	362
Vestfold og Telemark ¹	43,6	12,2	44,1	564
Nordland	43,2	7,4	49,4	622
Troms og Finnmark ²	45,2	9,5	45,2	283
Utdanningsnivået til føresette				
Grunnskole eller lågare	36,6	10,8	52,6	827
Vidaregåande	38,8	7,3	53,8	1 859
Universitet- og høgskoleutdanning	47,3	9,5	43,2	4 461
Ikkje oppgitt	38,8	11,8	49,4	330

1 Dei to fylka Vestfold og Telemark er slått saman i tabellen.

2 Dei to fylka Troms og Finnmark er slått saman i tabellen.

Kjelde: Undersøkinga om barn si fritid 2024, Statistisk sentralbyrå

Det er liten skilnad i svarprosent og fråfall mellom kjønna. Vi finn nokre skilnadar etter alder. Svarprosenten er lågast i aldersgruppa 12–15 år, med omtrent 4 prosentpoeng. Det er også nokre skilnadar mellom de ulike landsdelane. For eksempel har Innlandet og Buskerud lågast svarprosent og høgast andel fråfall, medan Vestfold og Telemark har størst andel påbegynte. Det er størst skilnad i svarprosent og fråfall etter det høgaste fullførte utdanningsnivået til føresette. Barn med føresette med utdanning på universitets- eller høgskulenivå har lågast fråfall i undersøkinga.

6.5. Korrigerings av fråfall (vekting)

Bruttoutvalet er trekt slik at det skal speile befolkninga. Dersom fråfallet ikkje er like stort i alle grupper ein deler inn i vil ikkje lenger nettoutvalet være fullt ut representativt. Denne skeivskapen vil variere med gruppeinndeling og kva slags variabel ein ser på. For å korrigere for noko av skeivskapen nettoutvalet har i forhold til populasjonen den er trekt frå, lagast det ei vekt. Det vil sei at vi lar personar med kjenneteikn som er underrepresenterte telle meir, mens personar med kjenneteikn som er overrepresenterte teller mindre.

Vektvariabelen heiter *vekt* på datafila.

Følgande kjenneteikn inngår i fråfallsvektinga:

Kjønn (gut, jente) aldersgruppe (6-11 år, 12-15 år), foreldre si høgaste fullførte utdanning (Ungdomsskule eller kortare [NUS-kode 0-2], Vidaregåande skule [NUS-kode 3-4], Høgare utdanning

kort [NUS-kode 5-6], Høgare utdanning lang [NUS-kode 7-8], Ikkje oppgitt [NUS-kode 9]), inntekt (Inntektskvartilar basert på inntekt etter skatt per forbrukseining), innvandringsstatus (1. Innvandrarar frå Afrika, Asia etc., 2. Innvandrarar frå EU/EØS etc., 3: Annan befolkning). Vektene blir laga ved å kalibrere ei startvekt mot marginalfordelingar for vektvariablane. Alle personar har lik treksannsyn, så startvekta er lik for alle. Kalibreringa sørger for at vekta fordeling i nettoutvalet blir lik populasjonsfordelinga for variablane kjønn, aldersgruppe, foreldre si høgaste utdanning, foreldre si samla inntekt og innvandringsbakgrunnen deira.

Tabell 6.3 Variablar som inngår i vekta. Prosent

	Populasjon	Netto
Kjønn		
1: Gutar	51,4	51,2
2: Jenter	48,6	48,8
Alder		
1: 6 – 11 år	48,0	49,8
2: 12 – 15 år	52,0	50,2
Foreldres utdanning		
1: Ungdomsskule eller kortare	10,1	8,3
2: Vidaregåande skule	25,8	22,6
3: Høgare utdanning kort	37,0	39,0
4: Høgare utdanning lang	26,0	29,5
5: Ikkje oppgitt	1,1	0,7
Foreldres inntekt¹		
1. Lågaste inntektskvartil	25,0	22,6
2. inntektskvartil	25,0	22,9
3. Inntektskvartil	25,0	26,3
4. Høgaste inntektskvartil	25,0	28,3
Innvandringsstatus		
1: Annan befolkning	90,7	89,7
2: Innvandrarar frå EU/EØS etc.	2,6	2,7
3: Innvandrarar frå Afrika, Asia etc.	6,6	7,7

¹ Foreldra si inntekt er basert på summen av mor og far si samla inntekt. Missingsverdiar er sette til 0 i vektprosedyren.

For kjønn er fordelinga veldig lik i utval og populasjon. Når det gjeld alder ser vi at den yngste aldersgruppa er noko overrepresentert i svarutvalet. For foreldre sine kjenneteikn, er gruppa med høgast utdanning noko overrepresentert i svarutvalet. Tilsvarande er gruppa med høgast inntekt overrepresentert i svarutvalet. Vektene justerer for desse forskjellane, slik at nettoutvalet blir meir likt populasjonen.

6.6. Utvalsusikkerheit

I utvalsundersøkingar kan vi ikkje vere heilt sikre på at det resultatet vårt ville ha vore det same som ved ei totalteljing. For å måle grad av usikkerheit knytt resultatet for eit gitt kjenneteikn på personane i utvalet kan ein nytte standardfeilen. Ved hjelp av standardfeilen er det mogleg å berekne eit intervall som inneheld den sanne verdien av ein berekna storleik (den verdien vi ville ha fått dersom vi hadde gjennomført ei totalteljing i staden for ei utvalsundersøking), det som blir kalla konfidensintervall.

Dess mindre eit utval er, dess mindre sikre kan ein vere på at resultatata utvalet gir kan generaliserast tilbake til populasjonen utvalet er trekt frå. Viss vi eksempelvis observerer at 15 prosent av gutane i eit utval driv med ein idrettsaktivitet, kan vi ved hjelp av standardfeilen berekne eit konfidensintervall som med eit bestemt sannsyn inneheld den sanne verdien i populasjonen. I Tabell 6.4 finn vi at anslaget på standardfeilen til det observerte prosenttalet på 15 er 0,9 viss talet på observasjonar er 1 671. For å rekna ut konfidensintervallet bruker vi då formelen observert prosentdel $\pm(2 \times \text{standardfeil})$. Vi får då eit konfidensintervall for den sanne verdien som går frå 13,2 til 16,8 prosent. Ser vi på ei endå mindre gruppe blir konfidensintervallet større, og det blir også

større dersom den observerte prosentdelen nærmar seg 50. La oss til dømes seia at 25 prosent av alle frå Møre og Romsdal har utført ein idrettsaktivitet. Med formelen over får vi då eit konfidensintervall som strekker seg frå 18,2 til 31,8 prosent. Til samanlikning kan vi berekna konfidensintervall for ein observert prosentdel på 5 i heile utvalet. Då får vi eit intervall frå 4 til 6 prosent. Ofte er det ønskjeleg å samanlikna prosenttal for fleire grupper. Når to usikre tal blir samanlikna, vil uvissa til forskjellen mellom dei bli større enn uvissa om kvart enkelt tal (samanlikning av andelar i to ulike grupper er forklarte i kapittel 6.7).

Tabell 6.4 Forventa standardfeil for observerte prosentdelar ved ulike utvalsstorleikar

	n: \ P	95 5	90 10	85 15	80 20	75 25	70 30	65 35	60 40	50 50
Alle personar	3263	0,5	0,7	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2
Gut	1671	0,5	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,3
Jente	1592	0,5	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,3
Alder										
6-11 år	1973	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1
12-16 år	1290	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4
Fylke										
Oslo	357	1,2	1,6	1,9	2,1	2,3	2,4	2,5	2,6	2,6
Rogaland	350	1,2	1,6	1,9	2,1	2,3	2,5	2,6	2,6	2,7
Møre og Romsdal	162	1,7	2,4	2,8	3,2	3,4	3,6	3,8	3,9	3,9
Nordland	131	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4
Østfold	186	1,6	2,2	2,6	2,9	3,2	3,4	3,5	3,6	3,7
Akershus	501	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,2	2,2
Buskerud	139	1,9	2,6	3,0	3,4	3,7	3,9	4,1	4,2	4,3
Innlandet	182	1,6	2,2	2,7	3,0	3,2	3,4	3,5	3,6	3,7
Vestfold og Telemark ¹	246	1,4	1,9	2,3	2,6	2,8	2,9	3,0	3,1	3,2
Agder	213	1,5	2,1	2,5	2,7	3,0	3,1	3,3	3,4	3,4
Vestland	399	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5
Trøndelag	269	1,3	1,8	2,2	2,4	2,6	2,8	2,9	3,0	3,1
Troms og Finnmark ²	128	1,9	2,7	3,2	3,5	3,8	4,1	4,2	4,3	4,4
Innvanderstatus										
Annan befolkning	2924	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9
Innvandrar frå EU/EØS etc.	87	2,4	3,2	3,9	4,3	4,7	4,9	5,1	5,3	5,4
Innvandrar frå Afrika, Asia etc.	250	1,4	1,9	2,3	2,5	2,7	2,9	3,0	3,1	3,2
Foreldre si inntekt										
1. Lågaste inntektskvartil	761	0,8	1,1	1,3	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8	1,8
2. inntektskvartil	802	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8
3. Inntektskvartil	805	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8
4. Høgaste inntektskvartil	895	0,7	1,0	1,2	1,3	1,4	1,5	1,6	1,6	1,7
Foreldre si utdanning										
Ungdomsskule eller kortare	180	1,6	2,2	2,7	3,0	3,2	3,4	3,6	3,7	3,7
Vidaregåande skule	722	0,8	1,1	1,3	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,9
Høgare utdanning kort	1239	0,6	0,9	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	1,4	1,4
Høgare utdanning lang	930	0,7	1,0	1,2	1,3	1,4	1,5	1,6	1,6	1,6
Ikkje oppgitt	192	1,6	2,2	2,6	2,9	3,1	3,3	3,5	3,5	3,6

1 Dei to fylka Vestfold og Telemark er slått saman i tabellen.

2 Dei to fylka Troms og Finnmark er slått saman i tabellen.

6.7. Sammenligning av andeler

Vi ønskjer ofte å samanlikna andelen med ein gitt eigenskap i to ulike grupper. Det vi ønskjer å vita, er om desse andelane er ulike i populasjonen vår, medan data vi har tilgang til berre er eit utval frå denne populasjonen. Utvalsdata er prega av uvisse, og ein forskjell mellom andelane i utvalet treng ikkje å bety at det faktisk er ein forskjell i populasjonen. For å finna ut om ein observert forskjell i datamaterialet faktisk reflekterer ein reell forskjell i populasjonen, eller om han like gjerne kan forklarast ved slump i utvalet, blir hypotesetesting brukt.

Vi kallar dei faktiske andelane i dei to gruppene i populasjonen for p_1 og p_2 , og dei tilsvarande andelane i utvalet \hat{p}_1 og \hat{p}_2 . Vi vil testa hypotesen $H_0: p_1 = p_2$ mot alternativet $H_1: p_1 \neq p_2$. For å testa H_0 , kan vi bruka følgjande berekning:

$$T = \frac{|\hat{p}_1 - \hat{p}_2|}{\sqrt{\hat{p}_0(100 - \hat{p}_0)\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}}$$

Oversida av brøkstreken viser differansen mellom andelane i utvalet, mens undersida av brøkstreken viser den estimerte standardfeilen til differansen mellom andelane i utvalet. Her er \hat{p}_0 den estimerte andelen gitt at hypotesen H_0 er riktig², og n_1 og n_2 er utvalsstorleiken i kvar av dei to gruppene.

Når H_0 er sann, dvs. når dei to andelane i populasjonen faktisk er like, har T ei kjend fordeling (tilnærma standard normalfordeling). Viss T blir unormalt stor eller liten samanlikna med denne kjente fordelinga, kan vi derfor konkludere at H_0 sannsynlegvis er feil, og at det er rimeleg å tru at populasjonsandelane er ulike.

Grensa for T er omtrent 2 på 5-prosentrivå (altså blir H_0 forkasta viss T er større enn 2). Det betyr at det med denne grensa er 5 prosent sjanse for å feilaktig konkludera at det er ein forskjell.

Eksempelvis kan vi kontrollera om det er nokon signifikant forskjell mellom gutar og jenter i andelen som spelar handball. 21 prosent av jentene i utvalet seier at dei gjer dette, medan dette gjeld 9 prosent av gutane. Frå tabell x kan vi lesa at i desse gruppene svarte høvesvis 1 592 og 1 671 personar, og standardfeila for desse prosentandelane blir altså på 1,0 og 0,8. Frå dette kan vi henta ut T -verdien:

$$T = \frac{|21 - 9|}{\sqrt{15(100 - 15)\left(\frac{1}{1592} + \frac{1}{1671}\right)}} = 9,6$$

T-verdien er altså 9,6 og er derfor klart større enn 2, som er grensa for signifikans på 5-prosentrivå. Vi kan derfor konkludera med meir enn 95 prosents tryggleik at den observerte forskjellen i handballspeling mellom jenter og gutar ikkje er tilfeldig.

² \hat{p}_0 blir rekna ut med denne formele: $\hat{p}_0 = \frac{n_1\hat{p}_1 + n_2\hat{p}_2}{n_1 + n_2}$ der \hat{p}_1 og \hat{p}_2 er andelane i utvala og n_1 og n_2 er storleiken på utvala.

7. Innsamlings- og behandlingsfeil

I alle ledd i ei undersøking kan det bli introdusert feil som påverkar kva som blir målt. Ein organiserer datafangsten slik at det ikkje blir introdusert unødvendige feilkjelder. Likevel vil det alltid kunne førekomme feil som følge av datainnsamlingsmetode, spørsmåla i skjemaet og under behandling av data.

7.1. Innsamlingsfeil

Datainnsamlinga i Undersøkinga om barn si fritid gjekk føre seg ved bruk av eit sjølvadministrert webskjema. Respondenten fylte ut skjemaet på ein dataskjerm eller mobilsjerm og fekk opp eitt eller fleire spørsmål om gongen.

Samanlikna med datainnsamling gjennom telefonintervju, har webskjema fleire fordelar. Det kan opplevast ganske likt av alle, og vi antar at den som svarer ikkje i like stor grad vil gi like sosialt ønskelege svar som når dei blir intervjuet av ein person. Det kan vere at ein likevel introduserer skeivskapar som ei følge av at webskjemaet for eksempel ikkje vil fungere på alle mobilar eller nettlesarar. Vi har prøvd å designe skjemaet slik at det kan nyttast av flest mogleg.

Bruk av webskjema gir moglegheiter for å tilpasse spørsmåla slik at dei stemmer overeins med situasjonen til respondentane og svar på tidlegare spørsmål. Det er også mogleg med kontroll av svarkonsistens mellom ulike spørsmål. Ved bruk av kontrollar der det er mest nødvendig, unngår ein registrering av ugyldige verdiar. Ein må likevel vere forsiktig med å legge inn for mange kontrollar på web fordi det er viktig å unngå situasjonar der respondentane kjenner at det blir vanskeleg eller umogleg å gi svar. Dette kan føre til at dei avbryt utfyllinga. I undersøkinga er det få kontrollar. Dersom respondentane forsøker å gå vidare frå eit spørsmål utan å gi svar, dukkar svaralternativa «Veit ikkje» eller «Ønsker ikkje å svare» opp, så dei må likevel markere eitt svar for å komme vidare i skjemaet.

Innsamlingsfeil kan også komme av at respondenten gir feil svar. Det kan skyldast vanskar med å hugse forhold tilbake i tid. Det kan også skyldast at spørsmål blir misforstått eller feilberekna, eller gjeld kompliserte forhold. I denne undersøkinga spør vi om kor ofte barnet driv med aktivitetar, og det kan vere vanskeleg for yngre barn å vurdere kor ofte dei gjer dei ulike aktivitetane, særleg for sesongprega aktivitetar som skigåing eller bading. Innsamlingsfeil kan også oppstå fordi visse spørsmål av nokre blir oppfatta som sensitive. Respondentane kan i slike tilfelle bevisst gi uriktige svar. Spørsmål om kva som hindrar barnet i å drive med fritidsaktivitetar kan for eksempel bli oppfatta som sensitivt av enkelte respondentar.

7.2. Behandlingsfeil

Behandlingsfeil er avvik mellom den verdien som blir registrert inn og den verdien som til slutt blir rapportert ut. Slike feil kan oppstå for eksempel under omkodningar. Vi har kontrollert dataa frå denne undersøkinga utan at vi har oppdaga feil som kan ha betydning for resultatane.

Når ein har retta opp feil så langt det er mogleg, er erfaringa at dei statistiske resultatane i dei fleste tilfelle blir forholdsvis lite påverka av både innsamlings- og behandlingsfeil. Verknaden av feil kan likevel vere av betydning i nokre tilfelle. Det gjeld særleg viss feilen er systematisk, det vil seie at den same feilen blir gjort relativt ofte. Tilfeldige feil har forventninga 0, og medfører ikkje skeivskap i estimata. Ein tenker seg at feil som ikkje er systematiske trekker like mykje i kvar retning, og at dei derfor har svært liten effekt.

8. Tilrettelegging av data

Data som samlast inn under intervjuet kompletterast med opplysningar henta frå register. Desse blir lagt til både før og etter intervjuet. Dataa blir også sjekka for konsistens og det blir føretatt en del rettingar.

8.1. Kontrollar og feilrettingar

Kildedata frå intervjua blir omarbeidde direkte etter enda intervju. I denne prosessen blir ein del prosessvariablar fjerna, for eksempel variablar som angir starttid og stopptid for intervjuet. Ein tar også bort ein del ekstremverdiar og det blir sjekka for dubletter.

Ein koplar på fødselsnummer for barnet og føresette. Dette gjer det mogleg å kople på registerinformasjon om til dømes foreldre si utdanning.

8.2. Registerkoplingar

Etter datainnsamling blir det lagt til informasjon frå ulike register. I informasjonsbrevet som blir sendt til respondentane forut for undersøkinga blir det opplyst om at desse opplysningane vil bli kopla på (sjå vedlegg A og B).

Den viktigaste informasjonen som blir lagt til før intervjuet er hushaldningsopplysningar, det vil seie opplysningar om kven som er registrert saman med intervjuobjektet (IO) og kva slags kommune dei bur i.

Andre registeropplysningar blir lagt til etter at datainnsamlinga er ferdig. Opplysningar om foreldre utdanninga si blir henta frå utdanningsregisteret. Familieopplysningar, fødeland og innvandringskategori, blir henta frå befolkningsregisteret. Informasjon om foreldre si inntekt blir henta frå Statistisk sentralbyrås inntektsregister. Opplysningar om inntekt per 31.12.2022 er innhenta frå fleire kjelder: Sjølvmeldinga, likningsregisteret, lønns- og trekkoppgåverregisteret, NAV, arbeids- og inkluderingsdepartementet, Lånekassen og Husbanken, og samlast i variabelen *ies* – inntekt etter skatt. Det blir laga ein variabel for mor si inntekt og ein for far si inntekt.

Fila som blir levert til [Sikt](#) inneheld litt færre inntektsvariablar. Av personvernomsyn blir alle inntektsvariablar avrunda og ekstremverdiar fjerna. Sjå Sikt si nettside for oversikt over inntektsvariablar som er inkludert i fila som blir levert til Sikt.

Inntektsregisteret

Inntektstvariablane inneheld opplysningar om inntekt per 31.12.2022. Vi har kopla på mor og far si utdanning. Inntektsvariablane som er kopla på er følgjande:

<i>arbled</i>	Dagpengar ved arbeidsløyse
<i>bad_aap</i>	Arbeidsavklaringspengar
<i>barstryg</i>	Barnetrygd inkl. småbarnstillegg (NAV)
<i>BEL21_8</i>	2.1.8 Uføretrygd frå folketrygda
<i>bel48_4</i>	Gjeld, marknadsverdi
<i>grunnhj</i>	Grunn- og hjelpestønad (NAV)
<i>ies</i>	Inntekt etter skatt, ekvivalensjustert EU60-skala
<i>laan</i>	Studielån frå Lånekassen
<i>lonn</i>	Lønnsinntekter ekskl. sjukepengar og foreldrepengar (NAV)
<i>narinnt</i>	Netto næringsinntekt ekskl. sjukepengar og foreldrepengar
<i>overfor</i>	Sum overføringar inkl. foreldre- og sjukepengar (NAV) (ny def.)
<i>rentinnt</i>	Renteinntekter

<i>rtv_sjuk</i>	Sjukepengar frå NAV
<i>saminnt</i>	Samla inntekt
<i>skattefriutbetaling</i>	Skattefrie utbetalingar folketrygda (A-meldinga)
<i>skplovf</i>	Skattepliktige overføringar inkl. foreldre- og sjukepengar (NAV) (ny def.)
<i>SOS_ston</i>	Sosialhjelp, bidrag og lån
<i>stipend</i>	Studiestipend frå Lånekassen
<i>undbidr</i>	Underhaltsbidrag til barn
<i>wies</i>	Inntekt etter skatt
<i>wskfrovf</i>	Skattefrie overføringar
<i>yrkinnt</i>	Yrkesinntekt ekskl. sjukepengar og foreldrepengar (NAV)
<i>aksje</i>	Aksjeutbytte

Nasjonal utdanningsdatabase

Opplysningar om utdanning blir henta frå utdanningsregisteret i etterkant av datainnsamlinga.

<i>nus2000_mor</i>	Mor sitt høgaste utdanningsnivå (Koden NUS2000)
<i>nus2000_far</i>	Far sitt høgaste utdanningsnivå (Koden NUS2000)
<i>NPENG05_mestring</i>	Meistringsnivå for nasjonale prøver. Engelske 5. klasse
<i>NPENG08_mestring</i>	Meistringsnivå for nasjonale prøver. Engelske .8 klasse
<i>NPLES05_mestring</i>	Meistringsnivå for nasjonale prøver. Lesing 5. klasse
<i>NPLES08_mestring</i>	Meistringsnivå for nasjonale prøver. Lesing 8. klasse
<i>NPLES09_mestring</i>	Meistringsnivå for nasjonale prøver. Lesing 9. klasse
<i>NPREG05_mestring</i>	Meistringsnivå for nasjonale prøver. Rekning 5. klasse
<i>NPREG08_mestring</i>	Meistringsnivå for nasjonale prøver. Rekning 8. klasse
<i>NPREG09_mestring</i>	Meistringsnivå for nasjonale prøver. Regning 9. klasse
<i>NPENG05_poeng</i>	Poengskår nasjonale prøver. Engelsk 5. klasse
<i>NPENG08_poeng</i>	Poengskår nasjonale prøver. Engelsk 8. klasse
<i>NPLES05_poeng</i>	Poengskår nasjonale prøver. Lesing 5. klasse
<i>NPLES08_poeng</i>	Poengskår nasjonale prøver. Lesing 8. klasse
<i>NPLES09_poeng</i>	Poengskår nasjonale prøver. Lesing 9. klasse
<i>NPREG05_poeng</i>	Poengskår nasjonale prøver. Rekning 5. klasse
<i>NPREG08_poeng</i>	Poengskår nasjonale prøver. Rekning 8. klasse
<i>NPREG09_poeng</i>	Poengskår nasjonale prøver. Rekning 9. klasse

Opplysningar frå befolkningsregisteret

Opplysningar om fødselsdato og kommune ble koplå på før datainnsamlinga. Resten av variablane vart koplå på i etterkant av datainnsamlinga.

<i>foedselsdato</i>	Fødselsdato
<i>kjoenn</i>	Kjønn
<i>kommnr</i>	Kommune
<i>ts_kode</i>	Tett/spreidd-bygd
<i>ts_stor</i>	Tettstad storleik
<i>statsborgerskap</i>	Statsborgarskap
<i>invkat</i>	Innvandringskategori
<i>fodeland</i>	Fødeland (mors bustad då personen vart fødd)
<i>landbak3gen</i>	Landsbakgrunn for alle innvandringskategoriar
<i>botid</i>	Butid i Noreg
<i>pers_i_hushnr</i>	Talet på personar i hushaldet
<i>antpers_i_regstat_famnr</i>	Familiestorleik /talet på personar i familien
<i>regstat_hushtyp</i>	Hushaldstyp

<i>regstat_famtyp</i>	Familietype
<i>Fode_v</i>	Fødeland er mors bustad då personen vart fødd. Gruppert.
<i>antsoske</i>	Talet på søsken
<i>parstatus</i>	Parstatus i familien
<i>barn3_i_fam</i>	Talet på barn i familien, uansett alder
<i>barn3_i_hush</i>	Talet på barn i hushaldet, uansett alder
<i>barn_i_regstat_famnr</i>	Talet på barn 0-17 i familien
<i>invkat</i>	Innvandringskategori
<i>landbak3gen</i>	Landbakgrunn for alle innvandringskategoriar
<i>statsborgerskap</i>	Statsborgarskap

Register over hushaldningar og bustad

Opplysningar om bustad blir henta frå register over hushaldningar og bustad i etterkant av datainnsamlinga.

<i>Antall_rom</i>	Antal rom
<i>bruksareal</i>	Bruksareal
<i>bygningstype</i>	Bygningstype standard 2000 detaljert inndeling
<i>eie_leie</i>	Eigarstatus (Sjølveigar, Del- eller aksjeeigar, Leier)
<i>p_areal</i>	P-areal
<i>Natur_kat</i>	Tilgang til næturareal
<i>Rekreasjon_kat</i>	Tilgang til rekreasjonsareal

Levekår blant personar med nedsett funksjonsevne:

Opplysningar frå register 'Levekår blant personar med nedsett funksjonsevne' blir kopla på i etterkant av datainnsamlinga.

<i>hjelpemiddelkategori (i hht ISO 9999)</i>	Minst eit hjelpemiddel
<i>GRUNNSTONAD_BESTAND</i>	Mottatt grunnstønad
<i>HJELPESTONAD_BESTAND</i>	Mottatt hjelpestønad

9. Dokumentasjon av datafiler og publisering

9.1. Omkodingar

I dette kapitlet beskrivast omkodingane som vert gjort før publisering av offisiell statistikk på ssb.no og før innsending av fil til Sikt.

Alder

Alderen på intervjuobjekta er deira alder ved inngangen til året undersøkinga blir gjennomført. For barn og unge blir aldersvariabelen delt inn i følgande aldersgrupper i Statistikkbanken:

- 6-11 år
- 12-15 år

Utdanningsnivået til foreldra

Målet baserer seg på opplysningar om høgaste fullførte utdanningsnivå frå register. Viser til foreldra sitt høgaste fullførte utdanningsnivå. Utdanning i statistikkbanken viser til den forelderen av barnet med høgast utdanning. For meir informasjon om inndeling, sjå Norsk standard for utdanningsgruppering <https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/36>

I statistikkbanken er utdanning gruppert slik:

- Grunnskule eller kortare
- Vidaregåande skule
- Universitet og høgskule kort (opptil 4 år)
- Universitet og høgskule lang (4 år eller meir)
- Ikkje oppgitt eller ukjend utdanning

Inntektsnivået til foreldra

Inntektsopplysningar er henta frå register, med status frå to år før statistikkåret. Variablane som blir brukt for å sjå på forelderen sitt høgaste utdanningsnivå er:

ies_far Far si inntekt etter skatt, ekvivalensjustert EU60-skala
ies_mor Mor si inntekt etter skatt, ekvivalensjustert EU60-skala

Inntektene til foreldra blir summert, og deretter blir foreldrepar delt inn i inntektsgrupper (kvartilar). Gruppene baserast på den samla inntekta i hushaldet etter skatt, og det blir teke omsyn til talet på personar i hushaldet (forbrukseiningar):

- Første kvartil: lågaste 25 prosent av inntektsfordelinga
- Andre kvartil: nest lågaste 25 prosent av inntektsfordelinga
- Tredje kvartil: nest høgaste 25 prosent av inntektsfordelinga
- Fjerde kvartil: høgaste 25 prosent av inntektsfordelinga

Innvandringsbakgrunn

Innvandrar er personar som er fødd i utlandet av to utlandsfødde foreldre og som på eit tidspunkt har innvandra til Noreg. Basert på opplysningar om [innvandringsbakgrunn](#) frå befolkningsregisteret blir personar gruppert som:

- Innvandrara frå EU/EØS, etc. (omfattar EU/EØS, Sveits, Storbritannia, USA, Canada, Australia og New Zealand)

- Innvandrere frå Asia, Afrika, etc. (omfattar Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania unntatt Australia og New Zealand og Europa utanom EU/EØS)
- Resten av befolkninga

Sentralitet

Variabelen er utleidd frå kommune. Kodelista for variabelen er tilgjengeleg her:

<https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/419/koder>

Fylke

Fylke er aggregert frå kommune. Standard for fylkesinndeling og kodelista er tilgjengeleg her:

<https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/104>

Grunna små gruppestørrelsar er Telemark og Vestfold koda saman. Det same gjeld for Troms og Finnmark.

9.2. Publiseringar på [ssb.no](https://www.ssb.no)

Fleire av resultatane frå denne undersøkinga er presentert i SSBs statistikkside om «[Barn si fritid](#)».

10. Utlevering av data

10.1. Sikt

Ei anonymisert fil av undersøkinga blir levert til Sikt – Kunnskapssektorens Tjenesteleverandør, kor den så er tilgjengeleg for forskarar og studentar.

For å aidentifisere fila blir ein del informasjon fjerna frå fila. Blant anna blir utdanning berre levert på to siffer og geografisk kjenneteikn er på fylkesnivå som lågaste nivå. Inntektsdata henta frå register blir avrunda og ekstremverdiar fjerna. For å få utlevert data på individnivå frå Sikt må ein vera knytt til ein godkjend forskingsinstitusjon. Forskaren eller studenten må sjølv senda melding til personvernombodet.

Informasjon om korleis ein går fram for å få utlevert data finnast på nettsidene til Sikt:

<https://sikt.no/tjenester/finn-data/veiledning-bestille-data>

Vedlegg A: Utsendingstekstar

Hovudutsending Altinn 6–11 år Bokmål

TIL FORESATTE FOR <<navn>>
<<adresse>>
<<postnr>> <<poststed>>

Barnet ditt valgt ut til å delta i Undersøkelsen om barns fritid

Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomfører nå en undersøkelse om hva barn og unge gjør på fritiden, og barnet ditt er trukket ut til å delta. Svarene blir brukt til å lage offisiell statistikk om barn og unges forhold til fysisk aktivitet og friluftsliv.

Vi ber om at du eller en annen foresatt svarer på første del av undersøkelsen, og at en voksen hjelper til når barnet svarer på resten av spørsmålene.

Følg lenken for å svare på undersøkelsen:

<https://svar.ssb.no/barnsfritid>

Lenken logger deg automatisk inn. Hvis du blir bedt om å logge inn, bruk:

Bruker-ID: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Svarene er viktige

Barnet ditt er ett av 7 500 barn mellom 6 og 15 år som er trukket tilfeldig fra Folkeregisteret til å delta i undersøkelsen. Vi spør blant annet om deltakelse i fritidsaktiviteter og forutsetninger for deltakelse, slik som helse. Det er frivillig å delta, men svarene fra barnet ditt og deg vil bidra til bedre statistikk om barn og unges deltakelse i idrett og fysisk aktivitet, og er viktig i arbeidet med å tilrettelegge samfunnet for barn og unges behov.

Du kan lese mer om undersøkelsen på [informasjonssiden for undersøkelsen](#).

Opplysningene er sikre hos oss

- Svarene bruker vi kun til å lage offisiell statistikk, og vi offentliggjør aldri enkelt svar.
- For at undersøkelsen skal være så kort som mulig, benytter vi opplysninger fra registre SSB allerede har tilgang til. Det gjelder opplysninger om barnet og barnets foresatte fra Folkeregisteret og opplysninger om utdanning fra skoleeiere og Lånekassen. Vi benytter opplysninger om inntekt, arbeid, trygder, stønader og helse fra Skatteetaten og Nav for barnet og husstanden til barnet. Vi benytter også informasjon om boligen og bosituasjonen fra kartverket og matrikkelen.
- Vi anonymiserer alle opplysningene fra undersøkelsen innen 1. juni 2026. Før det kan du når som helst kontakte oss for å trekke barnet fra undersøkelsen og be om at svarene blir slettet.

Kontakt oss på

- e-post: svar@ssb.no
- telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09–14 mandag til fredag.

Tusen takk for at dere deltar!

Med vennlig hilsen

Geir Axelsen
administrerende direktør

Bengt Oscar Lagerstrøm
seksjonssjef

Undersøkelsen om barns fritid

Hei «NAVN»,

Vi lurer på om du kan svare på noen spørsmål om hva du liker å gjøre på fritiden din? Det er frivillig å delta, men svarene dine hjelper oss å forstå hva barn som deg gjør når de ikke er på skolen.

Vi kommer for eksempel til å spørre deg om du holder på med idrett, om du pleier å bade om sommeren og om du er med venner hjem etter skoletid.

Av barna som svarte på undersøkelsen i 2020 svarte:

60%

at de spiller fotball

88%

at de trener eller mosjonerer minst en gang i uka

24%

av jentene og

5%

av guttene at de driver med dans

Hvem er det som spør?

Undersøkelsen er laget av Statistisk sentralbyrå, som også kalles SSB. [Vi i SSB har samlet informasjon om det norske samfunnet i over 150 år.](#)

Det er vi som blant annet har oversikt over hvor mange mennesker som bor i Norge, og hvilke navn som er de mest populære. Alle som jobber i SSB har taushetsplikt, det vil si at vi ikke har lov til å fortelle videre akkurat det du eller andre har svart.

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Hovudutsending Altinn 12–15 år Bokmål

TIL FORESATTE FOR <<navn>>

<<adresse>>

<<postnr>> <<poststed>>

Barnet ditt valgt ut til å delta i Undersøkelsen om barns fritid

Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomfører nå en undersøkelse om hva barn og unge gjør på fritiden, og barnet ditt er trukket ut til å delta. Svarene blir brukt til å lage offisiell statistikk om barn og unges forhold til fysisk aktivitet og friluftsliv.

Vi ber om at du eller en annen foresatt svarer på første del av undersøkelsen, og at en voksen er i nærheten når barnet svarer på resten av spørsmålene, slik at barnet kan få hjelp ved behov.

Følg lenken for å svare på undersøkelsen:

<https://svar.ssb.no/barnsfritid>

Lenken logger deg automatisk inn. Hvis du blir bedt om å logge inn, bruk:

Bruker-ID: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Svarene er viktige

Barnet ditt er ett av 7 500 barn mellom 6 og 15 år som er trukket tilfeldig fra Folkeregisteret til å delta i undersøkelsen. Vi spør blant annet om deltakelse i fritidsaktiviteter og forutsetninger for deltakelse, slik som helse. Det er frivillig å delta, men svarene fra barnet ditt og deg vil bidra til bedre statistikk om barn og unges deltakelse i idrett og fysisk aktivitet, og er viktig i arbeidet med å tilrettelegge samfunnet for barn og unges behov.

Du kan lese mer om undersøkelsen på [informasjonssiden for undersøkelsen](#).

Opplysningene er sikre hos oss

- Svarene bruker vi kun til å lage offisiell statistikk, og vi offentliggjør aldri enkelt svar.
- For at undersøkelsen skal være så kort som mulig, benytter vi opplysninger fra registre SSB allerede har tilgang til. Det gjelder opplysninger om barnet og barnets foresatte fra Folkeregisteret og opplysninger om utdanning fra skoleeiere og Lånekassen. Vi benytter opplysninger om inntekt, arbeid, trygder, stønader og helse fra Skatteetaten og Nav for barnet og husstanden til barnet. Vi benytter også informasjon om boligen og bosituasjonen fra kartverket og matrikkelen.
- Vi anonymiserer alle opplysningene fra undersøkelsen innen 1. juni 2026. Før det kan du når som helst kontakte oss for å trekke barnet fra undersøkelsen og be om at svarene blir slettet.

Kontakt oss på

- e-post: svar@ssb.no
- telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09–14 mandag til fredag.

Tusen takk for at dere deltar!

Med vennlig hilsen

Geir Axelsen
administrerende direktør

Bengt Oscar Lagerstrøm
seksjonssjef

Undersøkelsen om barns fritid

Hei «NAVN»,

Vi lurer på om du kan svare på noen spørsmål om hva du liker å gjøre på fritiden din? Det er frivillig å delta, men svarene dine hjelper oss å forstå hva barn som deg gjør når de ikke er på skolen.

Vi kommer for eksempel til å spørre deg om du holder på med idrett, om du pleier å bade om sommeren og om du er med venner hjem etter skoletid.

Av barna som svarte på undersøkelsen i 2020 svarte:

60%

at de spiller fotball

88%

at de trener eller mosjonerer minst en gang i uka

24%

av jentene og

5%

av guttene at de driver med dans

Hvem er det som spør?

Undersøkelsen er laget av Statistisk sentralbyrå, som også kalles SSB. [Vi i SSB har samlet informasjon om det norske samfunnet i over 150 år.](#)

Det er vi som blant annet har oversikt over hvor mange mennesker som bor i Norge, og hvilke navn som er de mest populære. Alle som jobber i SSB har taushetsplikt, det vil si at vi ikke har lov til å fortelle videre akkurat det du eller andre har svart.

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Vedlegg B: SMS-tekstar

Hovedutsending Altinn

Til foresatte for <<navn>>. Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger barnet ditt sine svar i Undersøkelsen om barns fritid. En invitasjon med mer informasjon om undersøkelsen og hvordan dere svarer, er sendt til deg i Altinn. Ta gjerne kontakt på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svar@ssb.no. Vennlig hilsen SSB

Hovedutsending Brev per post

Til foresatte for <<navn>>. Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger barnet ditt sine svar i Undersøkelsen om barns fritid. En invitasjon til undersøkelsen med mer informasjon er sendt til deg i posten. Følg lenken for å svare: <https://svar.ssb.no/barnsfritid>. Ta gjerne kontakt på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svar@ssb.no. Vennlig hilsen SSB

Påminnelse 1

Hei! Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger fremdeles hjelp fra deg og barnet ditt i undersøkelsen om barns fritid. Svarene deres er viktige for å gi kunnskap om norske barns forhold til blant annet friluftsliv. Følg lenken for å svare: <https://svar.ssb.no/barnsfritid>. Ta gjerne kontakt på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svar@ssb.no. Vennlig hilsen SSB

Påminnelse 2

Hei! Vi har tidligere kontaktet deg i forbindelse med undersøkelsen vår om barns fritid. Vi trenger fortsatt svar fra barnet ditt og deg. Følg lenken for å svare: <https://svar.ssb.no/barnsfritid>. Ta gjerne kontakt på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svar@ssb.no. Vennlig hilsen Statistisk sentralbyrå (SSB)

Påminnelse 3

Hei! Vi trenger fortsatt barnet ditt sine svar i undersøkelsen om barns fritid. Alle svar er like viktige uansett hvilket forhold barnet har til ulike fritidsaktiviteter. Følg lenken for å svare: <https://svar.ssb.no/barnsfritid>. Ta gjerne kontakt på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svar@ssb.no. Vennlig hilsen Statistisk sentralbyrå (SSB)

Påminnelse 4

Hei! Mange har svart på undersøkelsen om barns fritid, men vi trenger også barnet ditt sine svar for å lage pålitelig statistikk. Vi tillater oss å sende en siste påminnelse om å delta. Følg lenken for å svare: <https://svar.ssb.no/barnsfritid>. Ta gjerne kontakt på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svar@ssb.no. Vennlig hilsen Statistisk sentralbyrå (SSB)

Påbegynte 1

Hei! Vi setter stor pris på at du og barnet ditt har begynt å svare på undersøkelsen om barns fritid. Dere kan hjelpe oss å forbedre kvaliteten på resultatene ved å fullføre undersøkelsen her: <https://svar.ssb.no/barnsfritid>. Ta gjerne kontakt på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svar@ssb.no. Vennlig hilsen Statistisk sentralbyrå (SSB)

Påbegynte 2

Hei! Vi ser dere har begynt å svare på undersøkelsen om barns fritid. Vi håper dere kan fortsette utfyllingen ved å følge lenken: <https://svar.ssb.no/barnsfritid>. Ta gjerne kontakt på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svar@ssb.no. Vennlig hilsen Statistisk sentralbyrå (SSB)

Påbegynte 3

Hei! Mange har svart på undersøkelsen om barns fritid, men vi trenger også svar fra deg og barnet ditt for å lage pålitelig statistikk. Vi håper dere kan hjelpe oss. Vi tillater oss derfor å sende en siste påminnelse om å fullføre undersøkelsen. Følg lenken for å svare: <https://svar.ssb.no/barnsfritid>. Ta gjerne kontakt på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svar@ssb.no. Vennlig hilsen Statistisk sentralbyrå (SSB)

Vedlegg C: Spørjeskjema

Undersøkelsen om barns fritid 2024

Om trening og friluftsliv blant barn og unge

FILTER: TIL IO 6-11 år

Til foresatte

I dette spørreskjemaet spør vi om hvilke aktiviteter barnet ditt pleier å drive med i fritiden når [han/hun] ikke er på skolen. Skjemaet starter med noen spørsmål til deg som voksen om din egen og barnets deltakelse i idrettsaktiviteter. Resten av skjemaet skal barnet svare på sammen med en foresatt. Det tar omtrent 10 minutter å svare.

FILTER: Til IO 12-15 år

Til foresatte

I dette spørreskjemaet spør vi om hvilke aktiviteter barnet ditt pleier å drive med i fritiden når [han/hun] ikke er på skolen. Skjemaet starter med noen spørsmål til deg som voksen om din egen og barnets deltakelse i idrettsaktiviteter. Resten av skjemaet skal barnet svare på. En foresatt bør være i nærheten hvis barnet trenger hjelp. Det tar omtrent 10 minutter å svare.

Til alle

Ved å svare på skjemaet, samtykker du til at opplysningene kan brukes til å lage statistikk i tråd med gjeldende personvernregler.

Personvernregler

Svarene du og barnet gir skal bare benyttes til å lage offisiell statistikk og i forskning. Vi offentliggjør aldri enkelt svar.

Undersøkelsen er frivillig, og frem til resultatene fra undersøkelsen blir publisert, kan man trekke seg og be om at svarene i undersøkelsen blir slettet. Dette gjør du ved å ringe svartjenesten vår på 62 88 56 08 eller sende en e-post til svaer@ssb.no.

For at undersøkelsen skal være så kort som mulig, benytter vi opplysninger fra registre SSB allerede har tilgang til. Det gjelder opplysninger om barnet og barnets foresatte fra Folkeregisteret og opplysninger om utdanning fra skoleeiere og Lånkassen. Vi benytter opplysninger om inntekt, arbeid, trygder, stønader og helse fra Skatteetaten og Nav for barnet og husstanden til barnet. Vi benytter også informasjon om boligen og bosituasjonen fra kartverket og matrikkelen. Vi anonymiserer alle opplysningene fra undersøkelsen innen 1. juni 2026.

Voksenskjema

Spørsmålene i undersøkelsen gjelder for [fornavn barn]. Først kommer det noen spørsmål som de voksne skal svare på.

Klasse

Hvilket klassetrinn går barnet ditt i?

1. 1. trinn
2. 2. trinn
3. 3. trinn
4. 4. trinn
5. 5. trinn
6. 6. trinn
7. 7. trinn
8. 8. trinn
9. 9. trinn
10. 10. trinn

Hvis klasse = 1-4

Sfo_Aks1a

Går barnet ditt på SFO/AKS?

Ja/Nei

Nedsatt_a

Har barnet ditt en langvarig sykdom, funksjonsnedsettelse eller helseproblem?

Ja/Nei

Hvis Nedsatt_a = 1

Nedsatt_b

Hva slags langvarig sykdom, funksjonsnedsettelse eller helseproblem har barnet ditt?
Flere svar er mulig.

1. Problemer med syn, hørsel eller tale
2. Lærevansker, konsentrasjonsvansker eller lese-/skrivevansker
3. Psykiske helseproblemer
4. Nedsatt bevegelsesevne
5. Kronisk sykdom
6. Annen sykdom, funksjonsnedsettelse eller helseproblem

Hvis Nedsatt_a = 1

Nedsatt_c

Begrenser dette hva barnet kan gjøre i hverdagen?

Ja/Nei

Hvis Nedsatt_c = ja:

Nedsatt_d

Vil du si at barnet ditt opplever store, noen eller små begrensninger?

1. Store begrensninger
2. Noen begrensninger
3. Små begrensninger

Org_idrett

Er barnet ditt medlem av et idrettslag eller en sportsklubb?

Ja/Nei

Org_friluft

Er barnet ditt medlem av en friluftslivsorganisasjon, for eksempel Speideren eller 4H?

Ja/Nei

Eksperiment (oddtallsrespondenter = flervalg (Hinder_idrett_b+c), partallsrespondenter = påstand (Hinder_idrett_a1-a8))

Hinder_idrett_b

Hindrer noe av dette at barnet ditt kan delta i organisert idrett på fritiden?

Flere svar er mulig.

- Kostnader til utstyr, reise og kontingent
- Barnet er opptatt med andre ting på fritiden
- Skolearbeid
- Jeg eller annen foresatt har ikke tid til å følge opp
- Barnet er ikke interessert i å drive med organisert idrett
- Barnet kjenner ingen som deltar i idrettene [han/hun] har lyst til å være med på
- Lang reisevei til aktiviteter som barnet er interessert i
- (Hvis Nedsatt_a = ja) Barnets helse eller funksjonsnivå
- Andre hindre -> Hvilke andre hindre?: tekstboks
- Ingen hindre (Advarsel: Kan ikke svare både ingen hindringer og at det er hindringer)

Hvis flere valgt (Hinder_idrett_b)

Hinder_idrett_c

Hvilket hinder er det største hinderet for at barnet ditt kan delta i organisert idrett på fritiden?

Liste med valgte svaralternativer, kun ett valg mulig.

Hinder_idrett_a1 – Hinder_idrett_a8

Nå kommer det noen påstander om ting som kan hindre barnet ditt i å delta i organisert idrett på fritiden. Hvor enig eller uenig er du disse påstandene?

1. Det er for dyrt på grunn av utstyr, reise, kontingent eller andre kostnader
2. Barnet er opptatt med andre ting på fritiden
3. Skolearbeid tar for mye av barnets tid
4. Jeg eller annen foresatt har ikke tid til å følge opp
5. Barnet er ikke interessert i å drive med organisert idrett
6. Barnet kjenner ingen som deltar i idrettene han/hun har lyst til å være med på
7. Det er for langt å reise til aktivitetene som barnet er interessert i
8. (Hvis Nedsatt_a = ja) Barnets helse eller funksjonsnivå begrenser muligheten til å drive med idrett

Helt enig | Delvis enig | Verken enig eller uenig | Delvis uenig | Helt uenig

TypeFrivillighet_a-d

Har du gjort følgende typer frivillig arbeid for et idrettslag eller en sportsklubb de siste 12 månedene?

Styrearbeid eller administrasjon, for eksempel komitearbeid, regnskap

Ja/Nei

Instruksjon og trening, for eksempel lagleder, trener, kursleder

Ja/Nei

Dugnader eller innsamlinger, for eksempel loddsalg, arrangere cup, stå i kafé

Ja/Nei

Annet frivillig arbeid

Hvis org_idrett = ja

Pisq_a_konkurrerer

Pleier du eller en annen foresatt å se på når barnet ditt konkurrerer i sport eller idrett?

1. Aldri
2. Under halvparten av gangene

3. Omtrent halvparten av gangene
4. Over halvparten av gangene
5. Alltid
6. Barnet mitt konkurrerer ikke

Hvis org_idrett = ja

Pisq_a_trener

Pleier du eller en annen foresatt å se på når barnet ditt trener med idrettslag eller sportsklubb?

1. Aldri
2. Under halvparten av gangene
3. Omtrent halvparten av gangene
4. Over halvparten av gangene
5. Alltid

Intro_Frivillig_trener

Nå spør vi om treningsvanene dine.

FYS_30_voksen

Hvor ofte driver du med trening eller fysisk aktivitet så mye at du blir andpusten eller svett?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn 1 dag i uka
3. 1–2 dager i uka
4. 3–4 dager i uka
5. 5–6 dager i uka
6. Hver dag

FYS_30_voksen ≠ ALDRI

Frivillig_trener

Trener eller konkurrerer du i et idrettslag eller en sportsklubb?

Ja/Nei

Foreldrelaas

Vi er nå ferdig med spørsmålene til foreldrene. Når du går videre vil det ikke være mulig å komme tilbake til disse spørsmålene.

Gå videre

Barneskjema

Filter = 6-11 år

Barneskjema_intro

Nå kommer det noen spørsmål som barnet skal svare på sammen med en foresatt.

Filter = 12-15 år

Barneskjema_intro

Nå kommer det noen spørsmål som barnet skal svare på. En foresatt bør være i nærheten hvis barnet trenger hjelp.

Fritid_intro

Tenk på fritiden din utenom skoletid. Hvor ofte ...

Til alle

Fritid_Venner_Hjemme

... er du på besøk hos venner eller har venner på besøk?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn 1 dag i uka
3. 1 dag i uka
4. Flere dager i uka, men ikke hver dag
5. Hver dag

Hvis alder = 6-11 år

Fritid_venner_ute

... er du ute med venner og skater, sykler, sparker ball eller liknende uten at voksne er med?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn 1 dag i uka
3. 1 dag i uka
4. Flere dager i uka, men ikke hver dag
5. Hver dag

Hvis alder = 12-15 år

Fritid_venner_ute

... er du ute med venner og skater, sykler, sparker ball eller liknende?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn 1 dag i uka
3. 1 dag i uka
4. Flere dager i uka, men ikke hver dag
5. Hver dag

Til alle

Fritid_slappe

... slapper du av hjemme uten å ha noen andre planer?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn 1 dag i uka
3. 1 dag i uka
4. Flere dager i uka, men ikke hver dag
5. Hver dag

Til alle

Fritid_skjerm

... er du foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) størsteparten av ettermiddagen?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn 1 dag i uka
3. 1 dag i uka
4. Flere dager i uka, men ikke hver dag
5. Hver dag

Til alle

Fritid_husarbeid

... hjelper du til hjemme med husarbeid, for eksempel rydde eget rom eller gå ut med søpla?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn 1 dag i uka
3. 1 dag i uka
4. Flere dager i uka, men ikke hver dag
5. Hver dag

Til alle

Fritid_familie

... gjør du noe hyggelig sammen med voksne i familien?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn 1 dag i uka
3. 1 dag i uka
4. Flere dager i uka, men ikke hver dag
5. Hver dag

Hvis alder er 6-11 år

Friluft25a

Hvor ofte leker du ute i nærheten av der du bor?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn 1 dag i uka
3. 1-2 dager i uka
4. 3-4 dager i uka
5. 5 eller flere dager i uka

Hvis alder er 12-15 år

Friluft25a

Hvor ofte finner du på ting ute i nærheten av der du bor?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn 1 dag i uka
3. 1-2 dager i uka
4. 3-4 dager i uka
5. 5 eller flere dager i uka

Hvis Friluft25a ≠ Aldri og hvis alder = 6-11 år

Friluft25b

Hvor pleier du å leke ute i nærheten av der du bor?

Flere svar er mulig.

1. Hage, bakgård eller felles tun
2. Ballplass, idrettsplass
3. Lekeplass
4. Akebakke
5. Gate, vei, fortau
6. Parker
7. Skogen
8. Fjæra
9. Skolegården
10. Andre steder

Hvis Friluft25a ≠ Aldri og hvis alder 12-15

Friluft25b

Hvor pleier du å finne på ting ute i nærheten av der du bor?
Flere svar er mulig.

1. Hage, bakgård eller felles tun
2. Ballplass, idrettsplass
3. Lekeplass
4. Akebakke
5. Gate, vei, fortau
6. Parker
7. Skogen
8. Fjæra
9. Skolegården
10. Andre steder

Til alle
Tilfreds

Alt i alt, hvor fornøyd er du med livet ditt for tiden?

0 – Ikke fornøyd i det hele tatt

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9

10 – Svært fornøyd

Filter = 6-11 år
Livskvalitet_intro

Tenk på den siste uka. En uke er 7 dager.

Filter = 12-15 år
Livskvalitet_intro

Tenk på den siste uka, altså de 7 siste dagene.

Livskvalitet_venner

Hvor ofte har du følt deg glad og fornøyd den siste uka?

1. Ingen dager
1. 1–2 dager
2. 3–4 dager
3. 5 eller flere dager

Livskvalitet_trist

Hvor ofte har du følt deg trist den siste uka?

1. Ingen dager
2. 1–2 dager
3. 3–4 dager

4. 5 eller flere dager
Livskvalitet_ensom

Hvor ofte har du følt deg ensom den siste uka?

1. Ingen dager
2. 1–2 dager
3. 3–4 dager
4. 5 eller flere dager

FYS_30_barn

Hvor ofte driver du med trening eller fysisk aktivitet så mye at du blir andpusten eller svett? Ta ikke med aktivitet i gymtimen og ellers i skoletiden.

1. Aldri
2. Sjeldnere enn 1 dag i uka
3. 1–2 dager i uka
4. 3–4 dager i uka
5. 5–6 dager i uka
6. Hver dag

Til alle

Fritid_Trening_idr_a

Er du med i et idrettslag eller en sportsklubb?
Ja/Nei

Hvis Fritid_Trening_idr_a = Ja

Fritid_trening_idr_b

Hva slags sport eller idrett går du på?
Flere svar er mulig.

1. Fotball
2. Friidrett
3. Langrenn eller skiskyting
4. Allidrett
5. Tennis, squash eller badminton
6. Håndball
7. Basketball
8. Volleyball
9. Dans
10. Ishockey, bandy eller innebandy
11. Kampsport, for eksempel boksing, karate eller taekwondo
12. Orientering
13. Svømming
14. Sportsridning
15. Turn
16. Sykling
17. Klatring
18. Annet <- Fritekst: Hva slags annen sport eller idrett?

Hvis fritid_trening_idr_b in (1, 6, 7, 8, 10) = ja

Fritid_Trening_idr_c

Hvor ofte går du på [idrett]?
Ta med både trening og kamper i helgene.

1. Sjeldnere enn 1 dag i uka
2. 1–2 dager i uka
3. 3–4 dager i uka
4. 5 eller flere dager i uka

Hvis og fritid_trening_idr_b in (2, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17) = ja

Fritid_Trening_idr_c

Hvor ofte går du på [idrett]?

Ta med både trening og konkurranser i helgene.

1. Sjeldnere enn 1 dag i uka
2. 1–2 dager i uka
3. 3–4 dager i uka
4. 5 eller flere dager i uka

Hvis alder = 12-15 år

Fritid_Trening_Senter_a

Trener du på treningssenter?

Ja/Nei

Hvis Fritid_Trening_Senter_a = ja

Fritid_Trening_senter_b

Hvor ofte trener du vanligvis på treningssenter?

1. Sjeldnere enn 1 dag i uka
2. 1–2 dager i uka
3. 3–4 dager i uka
4. 5 eller flere dager i uka

Til alle

Fys_9a

Driver du med styrketrening?

Ta ikke med styrketrening i gymtimen og ellers i skoletiden.

Ja/Nei

Hvis Fys_9a=Ja

Fys_9b

Hvor ofte driver du vanligvis med styrketrening?

Ta ikke med styrketrening i gymtimen og ellers i skoletiden.

1. Sjeldnere enn 1 dag i uka
2. 1–2 dager i uka
3. 3–4 dager i uka
4. 5 eller flere dager i uka

Til hvis alder = 6-11 år

Fritid_Trening_Egen_a

Hender det at du trener sammen med en av foreldrene dine?

Ja/Nei

Til hvis alder = 12-15 år

Fritid_Trening_Egen_a

Hender det at du trener alene?

Ja/Nei

Til hvis alder = 6-11 år og hvis Fritid_Trening_Egen_a=Ja
 Fritid_Trening_Egen_b

Hvor ofte trener du vanligvis sammen med foreldrene dine?

1. Sjeldnere enn 1 dag i uka
2. 1-2 dager i uka
3. 3-4 dager i uka
4. 5 eller flere dager i uka

Hvis alder => 12 år og hvis Fritid_Trening_Egen_a=Ja
 Fritid_Trening_Egen_b

Hvor ofte trener du vanligvis alene?

1. Sjeldnere enn 1 dag i uka
2. 1-2 dager i uka
3. 3-4 dager i uka
4. 5 eller flere dager i uka

Eksperiment (oddetallsrespondenter = flervalg, partallsrespondenter = påstand)

Til IO med partall (de som får påstandsspørsmål)

Introfys2

Nå kommer noen grunner til å drive med trening og idrett.

Svar om du er helt enig, delvis enig, verken enig eller uenig, delvis uenig eller helt uenig.

Hvis, Fritid_Trening_idr_a, Fritid_Trening_Studio_a, Fritid_Trening_Egen_a eller Fys_9a=Ja

Hvis fys_30_barn ≠ ALDRI

FYSmot_1-7

Jeg trener ...

- ... for å være sammen med venner
- ... fordi det er gøy
- ... for å konkurrere
- ... for å utfordre meg selv og få til nye ting
- ... fordi foreldrene mine vil det

Filter = 12-15 år

- ... for å se bra ut

Filter = 12-15 år

- ... fordi det er bra for meg

Helt enig | Delvis enig | Verken enig eller uenig | Delvis uenig | Helt uenig

FYSmot_1-7

Hvorfor trener du?

Flere svar er mulig.

- ... for å være sammen med venner
- ... fordi det er gøy
- ... for å konkurrere
- ... for å utfordre meg selv og få til nye ting
- ... fordi foreldrene mine vil det

Filter => 12 år

- ... for å se bra ut

Filter => 12 år

- ... fordi det er bra for meg

Hvis flere valgt (FYSmot_1-7)

FYSmot_b

Hva vil du si er den viktigste grunnen til at du trener?
Liste med valgte svaralternativer, kun ett valg mulig.

Til alle

Meridrett

Har du lyst til å drive med trening og idrett oftere enn du gjør i dag?

Ja/Nei

Innrotekst_friluftsliv_vsh

Nå kommer noen spørsmål om uteaktiviteter som er vanligst å gjøre om våren, sommeren og høsten.

Friluftsliv_intro_2

Tenk på fritiden din utenom skoletid. Hvor ofte ...

Friluft_vsh1

... går du på tur, for eksempel i skogen, i fjellet eller i parker?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn én gang i måneden
3. 1-3 ganger i måneden
4. En gang i uka
5. Flere ganger i uka

Friluft_vsh2

... er du på sykkelstur, for eksempel på landet eller gjennom parker?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn én gang i måneden
3. 1-3 ganger i måneden
4. En gang i uka
5. Flere ganger i uka

Friluft_vsh3

... bader du ute på sommeren?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn én gang i måneden
3. 1-3 ganger i måneden
4. En gang i uka
5. Flere ganger i uka

Friluft_vsh4

... er du på båttur?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn én gang i måneden
3. 1-3 ganger i måneden
4. En gang i uka
5. Flere ganger i uka

Friluft_vsh5

... fisker du?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn én gang i måneden
3. 1–3 ganger i måneden
4. En gang i uka
5. Flere ganger i uka

Friluft_vsh6

... er du på ridetur?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn én gang i måneden
3. 1–3 ganger i måneden
4. En gang i uka
5. Flere ganger i uka

Friluft_vsh7

... plukker du bær eller sopp?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn én gang i måneden
3. 1–3 ganger i måneden
4. En gang i uka
5. Flere ganger i uka

Intro_vinter_friluftsliv

Nå kommer noen spørsmål om vinteraktiviteter.

Friluftsliv_intro_2

Tenk på fritiden din utenom skoletid. Hvor ofte ...

Friluft_vinter1

... står du på slalåm eller snowboard?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn én gang i måneden
3. 1–3 ganger i måneden
4. En gang i uka
5. Flere ganger i uka

Friluft_vinter2

... går du på ski?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn én gang i måneden

3. 1–3 ganger i måneden
4. En gang i uka
5. Flere ganger i uka

Friluft_vinter3

... står du på skøyter?

1. Aldri
2. Sjeldnere enn én gang i måneden
3. 1–3 ganger i måneden
4. En gang i uka
5. Flere ganger i uka

*Til alle**Merfriluft*

Har du lyst til å drive med friluftsliv og finne på ting ute oftere enn du gjør i dag?

Ja/Nei

Hvemsvarte

Hvem svarte på spørsmålene i skjema?

1. Jeg svarte helt selv uten hjelp fra en forelder
2. Jeg svarte sammen med en forelder
3. Jeg fikk en forelder til å svare for meg

Avslutt

Hvor interessante var spørsmålene i undersøkelsen for deg?

1. Svært interessante
2. Ganske interessante
3. Ganske uinteressante
4. Svært uinteressante
5. Jeg har ingen mening om det